

พัฒนาการและกระบวนการความเป็นเมือง: กรณีศึกษาเมืองย่างกุ้ง ประเทศ
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ตั้งแต่ ค.ศ. 1990 – 2015

Development and Process of Urbanization: A Case Study of
Yangon City, the Republic of the Union of Myanmar from 1990
to 2015.

มัทนา อินกรัด¹และ มนตรี กรรพุมมาลย์²
Mattana Inkad¹ and Montri Kunphoommarl²

Received: July 16, 2020

Revised: July 20, 2020

Accepted: July 22, 2020

ปีที่ 31 ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2563 11

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการกระบวนการเป็นเมือง
ย่างกุ้ง ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง (Yangon
City Development Committee - YCDC) ในช่วง ค.ศ. 1990 – 2015 โดย
ใช้แนวคิดทฤษฎีกระบวนการกลายเป็นเมืองวิเคราะห์ศึกษาบทบาทของเมือง
ที่ได้รับการพัฒนาในยุคต่าง ๆ ผ่านเอกสารวิชาการและงานวิจัยทั้งที่เป็นภาษา
ไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาพม่า ซึ่งผลการศึกษาพบว่าเมืองย่างกุ้งนั้นมีผลการ
เปลี่ยนแปลงและได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จากที่เคยเป็นเพียงแค่นูบ้านชาย
ประมงเล็ก ๆ จากนั้นได้เติบโตกลายมาเป็นเมืองท่า เมืองหลวง จนกลายไปสู่
เมืองศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยได้รับการพัฒนาและ
บริหารจัดการเมืองผ่านคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง (Yangon City Devel-
opment Committee) ในแต่ละชุด และรัฐบาล ที่ผ่านมา

คำสำคัญ : เมืองย่างกุ้ง การพัฒนาเมือง คณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง

¹คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (caption_2012@hotmail.co.th)

²คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (montrinu@hotmail.com)

ABSTRACT

This article was purposed to study developments and processes of Yangon city's urbanization which was administered under the operations of the Yangon City Development Committee from 1990 to 2015. Study framework was conceptualized by the concepts of Urbanization theory. These theories were employed to analyze and characterize roles of various cities that have been developed under different eras. The studies were conducted by examining available academic and research documents written in Thai, English, and Burmese languages. Results revealed that Yangon city has been developed and transformed from a small fishing village to become a port town, a national capital, and finally Myanmar's economic hub respectively. These developments have been managed by the Yangon City Development Committee (YCDC) and Union which was governed by successive Myanmar administrations.

Keywords: Yangon City, Urban Development, Yangon City Development Committee

บทนำ

หลาย ๆ เมืองทั่วโลกล้วนแต่มีพัฒนาการความเป็นเมืองเริ่มมาตั้งแต่ยุคแรกเริ่มก่อนยุคประวัติศาสตร์โบราณจนถึงยุคเข้าสู่ความเป็นเมืองสมัยใหม่ “อย่างกรุงเทพฯ” เป็นอีกเมืองที่มีประวัติศาสตร์และพัฒนาการความเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเฉกเช่นมหานครอื่น ๆ ทั่วโลก เช่นกันมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ผ่านการบริหารการพัฒนาเมืองมาหลายต่อหลายยุคสมัย ตั้งแต่การพัฒนาภายใต้

ระบบเจ้าเมืองในสมัยประวัติศาสตร์ จนถึงยุคปัจจุบันที่เป็นการพัฒนาภายใต้ คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง Yangon Development of Yangon City (YCDC) ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยเพื่อสอดคล้องกับนโยบายของผู้ปกครองประเทศ

ในการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่งนั้น คณะทำงานมีเป้าหมายในการทำงานเพื่อพัฒนาเมืองอย่างกึ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบภาระงานในเขตเทศบาลเมืองอย่างกึ่ง อาทิเช่น การดูแลระบบสาธารณูปโภค การย้ายเขตที่อยู่ในเทศบาลอย่างกึ่ง กำหนดอัตราภาษีและเก็บภาษีควบคุมดูแลผลประโยชน์สัญญาเช่าที่อยู่อาศัยและการสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับชาวต่างชาติ การเช่าที่ดิน การดูแลสิ่งแวดล้อม สวนสาธารณะ เป็นต้น ในยุคนี้ นอกจากจะมีถนนหนทางที่ถูกสร้างและพัฒนาอย่างมากมายในเมืองอย่างกึ่งแล้วยังมีโรงแรมระดับ 5 ดาว โรงแรมทั่ว ๆ ไป เกิดขึ้นอย่างก้าวกระโดด เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาเป็นประเทศที่มีเสน่ห์ทางวัฒนธรรมของแหล่งเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งบวกกับประเทศได้เริ่มเปิดขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย (Yangon City Development Committee, 1999)

ต่อมาในปี ค.ศ. 2015 ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้เข้าสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นด้วยกลไกการจัดให้มีการเลือกตั้งครั้งใหญ่ ประเทศถูกปกครองโดยผู้นำรัฐบาลพลเรือน มีการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เช่น มีนโยบายเปิดประเทศมากยิ่งขึ้น แก่กฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุนชาวต่างชาติ เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง ด้วยนี้จึงส่งผลให้นักลงทุนชาวเมียนมาและต่างชาติเกิดการอพยพพห้ไหลมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเขตเมืองอย่างกึ่ง (วรศรา ภาณุวัฒน์, 2557)

สำหรับเมืองอย่างกึ่งนั้น เป็นเมืองที่มีความสำคัญเมืองหนึ่งของประเทศ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผ่านการปกครองและพัฒนาด้วยอำนาจบารมี

ของระบอบกษัตริย์ ด้วยความเป็นเมืองที่มีภูมิศาสตร์ทำเลที่ตั้งดีจึงทำให้เมืองย่างกุ้งได้มีวิวัฒนาการกลายมาเป็นเมืองท่าที่รุ่งเรืองภายใต้การปกครองจากเจ้าอาณานิคมอย่างอังกฤษ จนกระทั่งเมื่อได้รับเอกราชเมืองย่างกุ้งได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้การพัฒนาผ่านคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง หรือ Yangon City Development Committee (YCDC) จนกลายมาเป็นเมืองศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ การพัฒนาเมืองด้วยนโยบายการเปิดประเทศรับสิ่งใหม่ ๆ เข้าประเทศได้ส่งผลให้เมืองย่างกุ้งเปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนามากยิ่งขึ้นด้วยการปฏิบัติงานภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง แต่ในขณะที่เมืองมีการเปลี่ยนแปลง ก็ได้ทำให้วิถีชีวิตในเมืองของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทำให้เกิดผลกระทบจากการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ปัญหาการจราจร ปัญหายาเสพติดและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงปัญหาทางด้านสังคม จึงเป็นผลให้รัฐบาลต้องมีการปรับนโยบายการพัฒนาเมืองให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของเมือง

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของเมืองย่างกุ้ง และศึกษาพัฒนาการและกระบวนการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ในช่วง ค.ศ. 1990-2015 เพื่อต้องการทราบถึงการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง โดยผ่านกระบวนการในการพัฒนาเมืองที่มาจากคณะกรรมการพัฒนาเมือง ตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1990 กระทั่งถึงยุคประชาธิปไตยเต็มตัวของเมียนมาในปี ค.ศ. 2015 เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้ผู้สนใจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของเมืองย่างกุ้ง ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการและกระบวนการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ภายใต้การ

ดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง ในช่วง ค.ศ. 1990-2015

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเมืองอย่างกึ่ง หน่วยงานเอกชน (Clean Yangon) และ หน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง (YCDC)

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิจัย มีดังต่อไปนี้

2.1 การสังเกต ใช้สำหรับสังเกตสภาพทั่วไปของเมืองอย่างกึ่งใน

ปัจจุบัน

2.2 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์ และ ข้อมูลแบบเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเมืองอย่างกึ่ง กระบวนการการพัฒนาเมืองอย่างกึ่งของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง (YCDC) เป็นต้น

2.3 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ประโยชน์ที่ได้รับจากกระบวนการ การพัฒนาเมืองอย่างกึ่งของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง (YCDC)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาพม่า) ที่เกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสตร์ การพัฒนาการและกระบวนการความเป็นเมืองอย่างกึ่ง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศเมียนมาในแต่ละยุคสมัย

3.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเมืองอย่างกุ้ง กระบวนการการพัฒนา และประโยชน์ที่ได้รับจากกระบวนการ การพัฒนาเมืองอย่างกุ้งของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกุ้ง (YCDC) เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนแนวคิดในการวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถแสดงผลการวิจัยให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการศึกษา

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของเมืองอย่างกุ้ง ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

อย่างกุ้ง เป็นชื่อเมืองหลวงของสหภาพพม่า พม่าออกเสียงว่า หยั่งโก่ง มีความหมายว่า “หมดเภทภัย” ในที่นี้คำว่า หยั่ง แปลว่า “เภทภัย” ส่วน โก่ง แปลว่า “หมด” หรือ “เกลี้ยง” อย่างกุ้งเป็นส่วนหนึ่งของสามเหลี่ยมปากน้ำอิรวดีโดยตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำอย่างกุ้งปากทางสู่ทะเลอันดามัน และห่างทะเลราว 21 ไมล์ในทางธรณีวิทยา สันนิษฐานว่าแผ่นดินดังกล่าวเคยเป็นเกาะกลางทะเล ส่วนตำนานการสร้างเจดีย์ชเวดากองระบุว่าพื้นที่นี้เคยเป็นเมืองไอล์กะเหล่าปะ มาก่อน ซึ่งเก่าแก่ถึง 2,500 ปีในสมัยพุทธกาล หากอาศัยข้อมูลทางประวัติศาสตร์เดิมที่นั่น อย่างกุ้งเคยเป็นเมืองของชาวมอญมาก่อน ที่น่าจะเรียกว่า ดะโก่ง อันเป็นชื่อที่ใช้เรียกพระเจดีย์ชเวดะโก่ง (คำว่า เชเว หมายถึงทอง) ต่อมาในปีค.ศ. 1755 พระเจ้าอะลองพญา กษัตริย์พม่า ต้นราชวงศ์คองบอง ยกทัพลงมาปราบมอญทางตอนล่างพอยกทัพถึงดะโก่งซึ่งอยู่เยื้องฝั่งน้ำตรงข้ามเมืองสิริเยม (ทรงตั้งชื่อเมืองนี้ใหม่เป็น

ภาษาพม่าว่า หยั่งโก่ง หรือ ย่างกุ้ง เพื่อเอาฤกษ์เอาชัย ขณะนั้นพื้นที่ดังกล่าวเป็นเพียงหมู่บ้านเล็ก ๆ (ตามประวัติศาสตร์ฝ่ายสิงหล) พอตีสิริเยมได้ก็พัฒนาเมืองย่างกุ้งให้เป็นเมืองท่าแทนสิริเยม ทั้งนี้เพื่อขจัดอิทธิพลของฝรั่งเศสและมอญที่เคยครอบครองมาก่อน ย่างกุ้งจึงกลายมาเป็นเมืองท่าศูนย์กลางการค้าทางทะเลของประเทศพม่ามาแต่นั้น ต่อมาในยุคล่าอาณานิคม อังกฤษได้ยึดเมืองนี้ไว้ในปี ค.ศ. 1852 และตั้งย่างกุ้งเป็นเมืองหลวงของพม่าตอนล่าง เพื่อความสะดวกในการติดต่อค้าขายทาง ทะเล ชื่อเมืองย่างกุ้งที่ฝรั่งเรียกนั้น คือ แรงกุน(Rangoon) เขียนเพี้ยนไปเพราะอิงตามรูปอักษรพม่า เมืองย่างกุ้ง ได้ผ่านกาลเวลามา 3 ช่วงสมัย คือ สมัยราชวงศ์ ตั้งแต่ที่พระเจ้าอะลองพญาตั้งเมืองดะโก่งให้เป็นเมืองท่าชายทะเล ในปีค.ศ. 1755 แล้วเปลี่ยนนามใหม่เป็นย่างกุ้ง จนถึงสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 2 ในปีค.ศ. 1852 กินเวลาราว 97 ปี สมัยต่อมาเป็นสมัยอาณานิคมตั้งแต่อังกฤษผนวกพม่า ตอนล่างโดยรวมเอาเมืองย่างกุ้งไว้เป็นอาณานิคมในปีค.ศ. 1852 จนถึงปีที่พม่าได้เอกราชในปีค.ศ. 1948 (วิรัช นิยมธรรมและอรนุช นิยมธรรม, 2551)

2. ศึกษาพัฒนาการและกระบวนการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ในช่วง ค.ศ. 1990-2015

2.1 ประวัติคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง

เมืองย่างกุ้งได้ตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษในวันที่ 20 ธันวาคม ค.ศ. 1850 ในสมัยพระเจ้าพุกาม โดยอังกฤษได้แต่งตั้งเจ้าเมืองมาปกครองเมืองย่างกุ้ง ต่อมาในปี ค.ศ. 1874 อังกฤษได้ออกกฎเทศบาลครั้งแรกที่เมืองย่างกุ้ง โดยมีจำนวนสมาชิกที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการเทศบาลจำนวน 32 คน ในปี ค.ศ. 1922 ได้มีการบัญญัติกฎเทศบาลที่เป็นกฎหมายระเบียบที่ใช้ แล้วได้มีการคัดเลือกแต่งตั้งคณะกรรมการเทศบาลชุดใหม่ทุกชนชาติ จากนั้นจึงปฏิบัติงานเทศบาลกิจการงานเทศบาลย่างกุ้งได้ดำเนินการมาเรื่อย จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1922 ได้มีสภาการต่อต้านเกิดขึ้น จากนั้นในปี ค.ศ. 1972 จึงได้มีการจัดตั้งคณะเทศบาลที่มีตัวแทนจากคณะกรรมการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยภาคย่างกุ้ง และ

ตัวแทนจากคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยและการปกครองในแต่ละเขตในปี ค.ศ. 1958 เป็นยุคสมัยรัฐบาลเผด็จการนายพลเวนิรครองอำนาจ ได้มีการล้มเลิก ระบบประธานาธิบดีของคณะเทศบาลที่อังกฤษเคยวางระบบไว้ แล้วมอบหมาย แต่งตั้งให้นายพลทูลเส่งมาดูแลคณะเทศบาลแทน นับแต่นั้นมาในสมาชิกคณะ ทำงานเทศบาลจะมีทหารเข้ามาบริหารงานด้วย ต่อมาในวันที่ 25 เดือน มีนาคม ปี ค.ศ. 1972 ประเทศกลับเข้าสู่ยุคประชาธิปไตยอีกครั้ง มีการประกาศการเรียก ชื่อองค์กรเทศบาลเมืองอย่างกึ่ง จากเดิมใช้เรียกทับศัพท์ว่า Municipal เปลี่ยนเป็น คำศัพท์เรียกที่ใช้ภาษาพม่าแทนคือ (สีปิ่นตำหยาเย) อันมีความหมายว่า เทศบาล ตามประกาศคำสั่งของกระทรวง มหาดไทย สังกัดหน่วยงานกระทรวงมหาดไทย และกิจการศาสนา ต่อมาในปี ค.ศ. 1977 ดำเนินการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการ เทศบาล (นายกเทศมนตรี) จากประธานรัฐสภาภาคย่างกุ้ง ตามกฎหมายรัฐสภา มาตราที่ 13 วรรค 39

ในปี ค.ศ. 1984 ทางคณะรัฐบาลเห็นว่าองค์กรการบริหารจัดการเมือง นั้น จะต้องได้รับการปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการฟื้นฟูเมือง อย่างกึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการจัดการขั้นตอนความยากลำบากและล่าช้า จากการอนุมัติของกระทรวงมหาดไทย ส่งผลให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ล่าช้า และคณะกรรมการดังกล่าวขาดประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ต่อมาในวันที่ 12 เดือน มีนาคม ปี ค.ศ. 1985 รัฐบาลจึงได้ออกคำสั่งเลขที่ 3/85 ให้คณะกรรมการเทศบาล เมืองย่างกุ้งแยกออกจากกระทรวงมหาดไทยและการศาสนา มาอยู่ภายใต้การ กำกับดูแลของสำนักรัฐบาลกลาง มีอำนาจเต็มในการปฏิบัติงานโดยให้ฐานะเป็น องค์กรที่มีอิสระมากขึ้น และได้ดำเนินการเปลี่ยนจากคณะเทศบาลเมืองย่างกุ้ง มาเป็นคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง จนถึงปัจจุบัน

ในปี ค.ศ. 1988 เมืองย่างกุ้งได้เกิดเหตุการณ์ประท้วงอย่างรุนแรงขึ้น หรือที่เรียกว่าเหตุการณ์ประท้วง 8888 เหตุการณ์ครั้งนั้นได้ส่งผลให้ภูมิทัศน์ของ เมืองย่างกุ้งได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก รัฐบาลได้มีการแต่งตั้งคณะรักษา

ความสงบแห่งชาติเฉพาะกิจขึ้นแล้วยึดอำนาจ เนื่องจากประเทศเกิดจลาจลเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นได้รับความเสียหาย ภารกิจที่จะสร้างดำเนินการมีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด รวมถึงคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถาวร เนื่องจากต้องรับคำสั่งในการทำหน้าที่พัฒนาเมืองโดยตรงหลังจากที่เมืองได้รับความเสียหายจากการเกิดจลาจล ต่อมาในปีค.ศ. 1989 คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถาวร ได้ดำเนินการจัดร่างแผนแม่บท หลังจากเหตุการณ์การจลาจล 8888 คลี่คลายแล้ว และปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการพัฒนาเมืองอย่างถาวร

ในปี ค.ศ.1990 คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ได้บัญญัติกฎหมายเทศบาลนครย่างกุ้งฉบับปี 1990 ในกฎหมายเลขที่ 11 ฉบับปี 1990 ขึ้นลงวันที่ ในวันที่ 14 มีนาคม ค.ศ. 1990 ระบุในมาตรา 24 ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถาวรมีหน้าที่ดำเนินการจัดการงานด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติงานออกนโยบายตามใจชอบ แต่ในขณะเดียวกันภารกิจงานและนโยบายต่าง ๆ ตามใจชอบนั้นถูกบัญญัติไว้ว่าจะต้องได้รับการเห็นด้วยจากประธานคณะกรรมการสร้างความสงบแห่งชาติด้วยเช่นกัน

ในปี ค.ศ. 2011 เป็นช่วงที่เมียนมาได้เปิดประเทศจัดให้มีการเลือกตั้งเปลี่ยนระบอบการปกครองไปสู่ประชาธิปไตยกึ่งพลเรือนภายใต้การนำของรัฐบาลพลเอกเต็งเส่ง ได้ปรับโครงสร้างสถาบันการปกครองท้องถิ่นทั่วประเทศ แต่ยังคงรวมอำนาจไว้ศูนย์กลางคงเดิมยกเว้นการปกครองของเทศบาลที่ได้มีการจัดตั้งองค์กรกิจการเพื่อการพัฒนา หรือ Development Affairs Organization (DAOs) ในแต่ละภาคและรัฐในการกำกับดูแลกันเอง (Michael Winter and Mya Nandar Thin, 2016) ต่อมาในปี ค.ศ. 2015 เมียนมาได้จัดให้มีการเลือกตั้งครั้งใหญ่อีกครั้ง และถูกปกครองด้วยผู้นำประชาธิปไตยพลเรือน ในยุคนี้อำนาจของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถาวรได้เปลี่ยนไปมาก เนื่องจากรัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานร่วมในส่วนของการบริหารของหน่วยงาน และปรับเปลี่ยนโครงสร้างคณะกรรมการของแผนการวางผังเมือง แผนการจัดการที่ดิน แผนก

น้ำและสุขาภิบาล และแผนควบคุมและกำจัดมลพิษ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของบทบาทคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง และนอกจากนี้ในยุคนี้ยังพบได้อีกว่าพัฒนาการความเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานของคณะกรรมการอีกด้วย

2.2 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

การจัดตั้งคณะกรรมการเทศบาลนครอย่างกึ่งตามมาตราที่ 3 ว่าด้วยการจัดตั้ง วรรคที่ 2 ตามกฎหมายเทศบาลนครอย่างกึ่ง ปี ค.ศ. 1990 มีรูปแบบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.2.1 คณะสร้างความสงบแห่งชาติได้จัดตั้งสมาชิกคณะกรรมการเทศบาลนครอย่างกึ่งที่มีจำนวนมากขึ้น จากที่เคยมีสมาชิกลดน้อยที่สุด 7 คน จนมีขึ้นสูงสุด 15 คน เพื่อที่จะให้การดำเนินการจัดการงานเทศบาลได้อย่างทั่วถึง

2.2.2 ประธานคณะสร้างความสงบแห่งชาติจะต้องเลือกกำหนดประธานคณะกรรมการเทศบาลและเลขานุการ 1 คนจากสมาชิกคณะกรรมการเทศบาลนครอย่างกึ่งตามกฎหมายมาตราที่ 3

2.2.3 ประธานกรรมการคือนายกเทศบาล

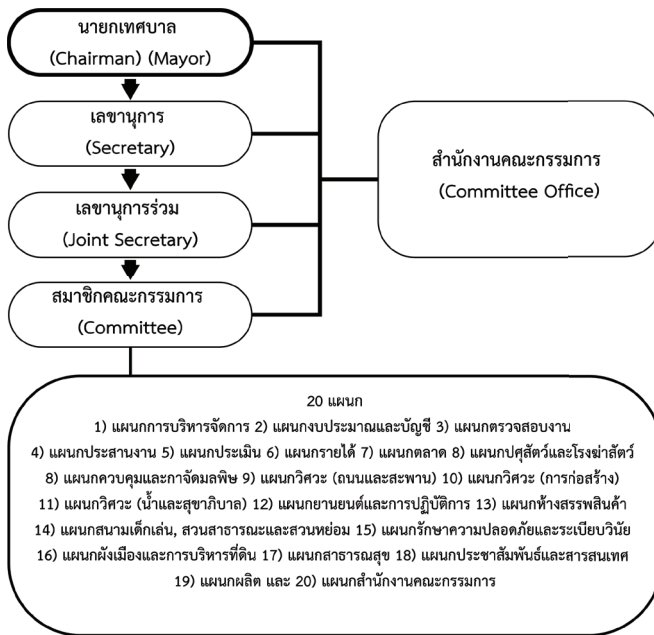
2.2.4 ผู้อำนวยการสำนักงาน เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

2.3 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง (YCDC) เป็นหน่วยงานบริหารของอย่างกึ่งซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 306.73 ตารางไมล์ เพื่อรักษาและพัฒนาเมืองภายในอาณาเขตของตน YCDC มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

2.3.1 กำหนดร่างนโยบายการใช้ที่ดิน การบริหารที่ดิน การพัฒนาที่ดิน และการบังคับใช้ที่ดิน ควบคุมและวางแผนปกป้องดูแลอาคารสมัยอาณานิคม และออกกฎระเบียบของสถานที่ก่อสร้างอาคารต่าง ๆ

โครงสร้างองค์กรคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์กรคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

2.3.2 สร้างและบำรุงรักษาสวนสาธารณะ สนามเด็ก
เล่น สนามกีฬา และศูนย์นันทนาการ

2.3.3 ส่งเสริมกิจกรรมและนิทรรศการเพื่อส่งเสริม
การทำงานของ YCDC

2.3.4 จัดหาที่จอดรถสำหรับยานพาหนะและลดความ
แออัดของการจราจร

2.3.5 สร้าง บำรุงรักษา ยกระดับพัฒนา และบริหาร
ตลาด

2.3.6 ออกระเบียบควบคุมและดูแลสุขลักษณะเกี่ยว

กับเนื้อสัตว์และสัตว์เลื้อย รวมถึงตรวจสอบเนื้อสัตว์และอาหารทะเลในตลาด และการควบคุมดูแลโรงฆ่าสัตว์

2.3.7 คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและจัดการของเสียโดยการ
ขุดหลุมฝังกลบเพื่อป้องกันน้ำไม่ให้เน่าเสีย และป้องกันการเกิดมลพิษทางอากาศ

2.3.8 ควบคุมและออกใบอนุญาตสำหรับเรือข้ามฟาก
และการกำกับดูแลธุรกิจเรือข้ามฟาก

2.3.9 ออกใบอนุญาตและการควบคุมคลังสินค้าการ
ค้าและโรงรับจำนำ

2.3.10 สร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของ
ประชาชนด้วยการป้องกันภัยจากภัยธรรมชาติและการบริการดับไฟหากเกิดอัคคีภัย

2.3.11 ออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะที่
เคลื่อนที่ช้า เช่น รถสามล้อถีบ รถจักรยาน

2.3.12 จัดหาระบบน้ำและสุขาภิบาล

2.3.13 ควบคุมสุสานและเตาเผา และดูแลการใช้ที่ดิน
ของพิธีการที่เกี่ยวข้องกับสุสาน

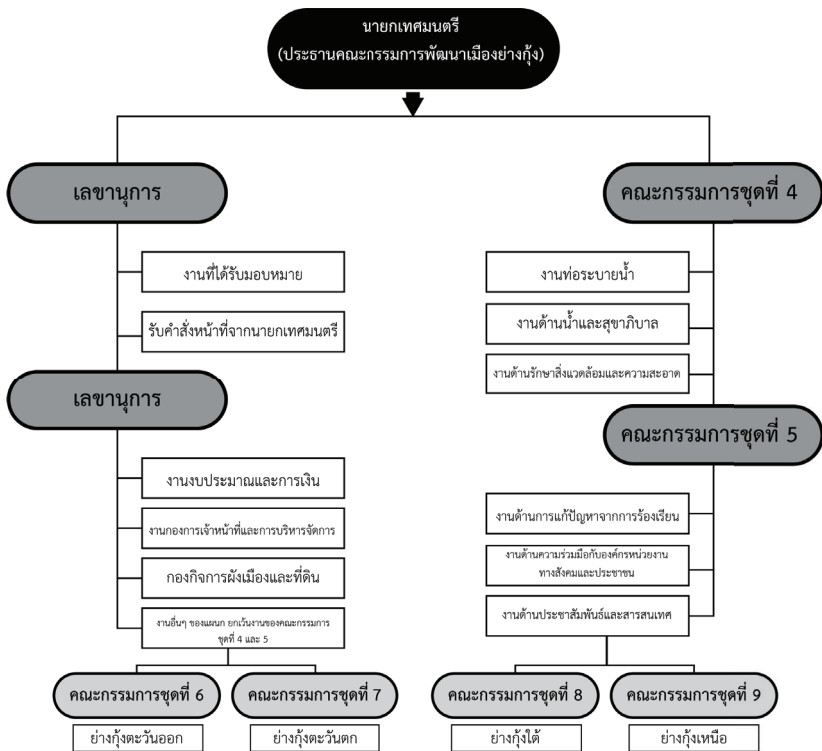
2.3.14 ปฏิบัติงานเทศบาลที่เป็นประโยชน์ในด้าน
อื่น ๆ เช่น บริการด้านสิ่งแวดล้อม (Yangon City Development Committee,
2014)

2.4 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเบื้องต้น

นอกจากภารกิจงานที่คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน
ปฏิบัติแล้ว นอกจากนั้นคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนยังมีภารกิจงานภายใต้
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเบื้องต้นในแต่ละด้านอีก ดังต่อไปนี้

2.4.1 การคมนาคมภายในเมืองเครือข่ายถนน-รถไฟ
ยกระดับการพัฒนาเมืองด้วยสิ่งใหม่ด้วยรถไฟที่ทันสมัย ระบบการขนส่งที่
ปลอดภัยและรวดเร็วทันสมัย การคมนาคมขนส่งของเมืองเป็นความต้องการอย่าง

กรอบการบริหารจัดการของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง (YCDC's Administrative Framework)

ภาพที่ 2 กรอบการบริหารจัดการของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

มากกับจำนวนประชากรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ส่วนใหญ่โดยรถเมล์สาธารณะ ส่วน
ภายในอนาคตนั้น ประชากรจะพึ่งระบบขนส่งทางรถไฟเพิ่มขึ้น จากประชากร
ส่วนน้อยที่ใช้ระบบรถไฟในตอนนี้ จะมีการซ่อมแซมทางรถไฟให้ทันสมัย รวมไปถึง
ถึงมีการสร้างทางรถไฟเพิ่มอีก 5 สาย เพื่อรองรับปี ค.ศ. 2040 (รวมของเก่า 3 มี
ทั้งหมด 8 สาย) รวมระยะทั้งหมดมีความยาว 350 กิโลเมตร

2.4.2 ท่าเรือและการส่งสินค้า ให้การยกระดับการพัฒนาเมืองในเรื่องระบบการขนส่งทางน้ำจะต้องมีความปลอดภัยสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงท่าเรือ เรือ เรือข้าม และอุปกรณ์ทางสัญจรจะต้องทันสมัย ในปี ค.ศ. 2015 ตู้สินค้าจะมีประมาณ 350,000 ตู้ ซึ่งจัดอยู่ระดับ TEU 5 ปี หลังจากปี ค.ศ. 2015 ก็จะมีการพัฒนาขึ้นอีกทุกๆ ปี กล่าวหาว่าหากจะพัฒนาให้ประสบความสำเร็จในอนาคตตามความต้องการที่กำหนดไว้นั้น จะต้องพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษควบคู่ไปกับท่าเรืออย่างถึงและท่าเรือติลาวา

2.4.3 ระบบจ่ายน้ำ บริหารจัดการให้เป็นรูปธรรมในด้านระบบน้ำที่จะใช้ในระยะเวลาและสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้น้ำด้วยคุณภาพที่มีแรงดันเหมาะสม อีกทั้งมีน้ำที่ใช้ในการสัญจรอย่างเพียงพอ กำหนดจัดวางสัดส่วนการส่งน้ำจำนวนร้อยละ 69 เพื่อให้ประชาชนจำนวน 8.1 ล้านคน รวมถึงชุดแหล่งน้ำเพิ่มอีก ขยายโรงงานที่จ่ายน้ำ และจัดการระบบระบายน้ำให้เห็นเป็นรูปธรรม

2.4.4 ระบบคลองระบายน้ำและห้องน้ำ อย่างถึงจะต้องเป็นเมืองที่ปลอดภัย ไร่น้ำท่วมขังและเป็นเมืองที่มีการสร้างสิ่งแวดล้อมด้วยการมีน้ำกินน้ำใช้ที่สะอาด การจัดการระบบห้องสุขาให้มีความสะอาด และกำจัดน้ำเน่าเสียรวมถึงสิ่งปฏิกูลของประชากร ดำเนินการด้านความปลอดภัย ความสะอาดของสิ่งแวดล้อม การบำบัดน้ำให้บริสุทธิ์ 1.4 แสนล้านลูกบาศก์ต่อวัน และสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย 6 แห่ง เพื่อเป็นการให้บริการน้ำเน่าเสียของประชาชน 4.2 ล้านคน หรือร้อยละ 36 ของเมืองอย่างถึง อีกทั้งสร้างการระบายน้ำเบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพ

2.4.5 การจ่ายกระแสไฟฟ้า สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าที่มีกำลังเต็มเปี่ยมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานของเมืองอย่างถึงได้อย่างเพียงพอ มีการคาดหวังไว้ในปี ค.ศ. 2040 จะมีกระแสไฟฟ้าใช้ 12,976 เมกะวัตต์ การจัดการในลำดับที่ 1 นั้น จะจ่ายกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอแก่ผู้ที่ใช้ไฟฟ้าในเมือง

อย่างถึง เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนไฟฟ้า ในช่วงฤดูร้อน

2.4.6 โครงการพัฒนาการจัดการด้านขยะ สำหรับ การสร้างเมืองเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดการงานด้านขยะเพื่อ ให้เกิดเป็นรูปร่างด้วยนโยบาย 3Rs ได้แก่ การลดขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ และ การปรับเปลี่ยนการใช้ กำหนดระบบการกำกับในปี ค.ศ. 2040 จะมีขยะต่อ 1 วัน รวมแล้ว 14,000 ตัน จากการรวบรวมขยะจากบริเวณรอบ ๆ ของผู้คนและ ในภาคส่วนงานธุรกิจในประเทศบาล

2.4.7 การติดต่อสื่อสาร สร้างทรัพยากรบุคคลใน ด้านข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึง สร้างสัญญาณ เครือข่ายการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ เหมือนกับเครือข่ายที่เชื่อมต่อกับ ประเทศไทย การตั้งระบบการติดต่อภายในอาคารโดยการติดตั้งจานดาวเทียม และติดตั้งศูนย์ดูแลระบบข้อมูลอินเทอร์เน็ต

2.4.8 การพัฒนาเมืองและส่วนของการบริหาร เพื่อ ให้คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถึงได้มีการบริหารจัดการเมืองให้เป็นรูปเป็นร่าง สมดุลสิ่งแวดล้อมเมือง คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างถึงจึงได้บริหารจัดการการ พัฒนาเมือง ดังนี้ การทำเมืองชั้นกลางให้กลับมาเป็นเมืองที่มีชีวิตชีวา สงบสุข น่าอยู่ เขียวสดชื่น ทำให้กลายเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยแม่น้ำที่มีอยู่ สำหรับ จัดการการปฏิบัติงานเพื่อให้ราบรื่นสะดวกกับการทำให้เกิดการอยู่อาศัยอย่างมี ความสุขของชาวเมือง ตามนโยบาย Advance Model for Myanmar (TOD and Smart-City Policy) การรวมระบบบริการสินค้าทำให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและ ทำให้เกิดเป็นเมืองใหญ่ที่เข้า-ออกไปต่างประเทศ เพื่อทำให้เกิดการใช้สอยที่ดินที่ ในการสนับสนุนพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจ

2.4.9 แผนโครงการพัฒนาชาวเมืองอย่างถึง แผนพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านข้อคิดเห็นและประสบการณ์ สำหรับจัดการ พัฒนาสภาพแวดล้อมใหม่ของคนเมืองในอนาคตและรูปแบบการดำรงชีวิตแบบ

ใหม่ของพวกเขาเมือง สำหรับโครงการพัฒนาเมืองและการพัฒนาด้านอื่น ๆ นั้น จะต้องอาศัยข้อคิดเห็นความต้องการจากคนเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายสำหรับการพัฒนาเมืองในอนาคตอีกด้วยดังนี้ กำหนดกฎหมายในการจัดการโครงการสาธารณะของกระทรวง กำหนดระเบียบวิธีและกฎหมาย แนวทางการพัฒนาและนโยบายระดับเมืองเมืองนำไปสู่ระดับภาค และกฎระเบียบลำดับการแผนการจัดการเมือง กำหนดโครงการพัฒนาในส่วนของอำเภอ (จังหวัด อำเภอ และเขตอำเภอในเทศบาลเมืองอย่างกว้าง) ให้เป็นรูปร่าง และ การร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาเมืองอย่างกว้าง

2.5 เป้าหมาย

เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการการพัฒนาเมืองอย่างกว้างจึงได้มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.5.1 เพื่อคุ้มครองผลกระทบในชีวิตของคนในพื้นที่เกี่ยวกับการเวนคืนที่นา ที่ดินในหมู่บ้านของคนในพื้นที่ การขายที่ดินในราคาที่เหมาะสม และการชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น

2.5.2 เพื่อแก้ไขความลำบากยากจนที่เกิดขึ้นต่อชีวิตประชาชน

2.5.3 เพื่อดำเนินการจัดการช่วยเหลือการก่อสร้างโครงการขยายเมืองใหม่อย่างกว้างที่มีการรองรับในระยะยาวให้เป็นผลสำเร็จในพื้นที่ของตน แล้วพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่สูงขึ้นเพื่อคนรุ่นหลัง

2.5.4 เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาวของคนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มสมาชิกด้วยการสนับสนุนกำลังเงินกำลังที่ดิน กำลังคน และกำลังความรู้ความสามารถกลับกลุ่มองค์กรของบริษัทที่ร่วมกับรัฐบาลโดยมีแกนนำในพื้นที่เข้าร่วม

2.5.5 เพื่อให้ดำเนินการจัดการโครงการรวบรวมคนใน

พื้นที่ เจ้าของธุรกิจการก่อสร้าง นักวิชาการผู้มีความรู้ความสามารถทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สำหรับเข้าร่วมระดมความคิดทำโครงการเมืองใหม่อย่างกึ่งให้มีความทันสมัยเท่าเทียมนานาชาติ

2.6 การพัฒนาเมืองอย่างกึ่งภายใต้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

ตั้งแต่ ค.ศ. 1990 – 2015 ส่งผลเมืองได้รับการพัฒนาผ่าน ภายใต้บทบาทหน้าที่จากคณะกรรมการเมืองอย่างกึ่งมาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

2.6.1 ปี ค.ศ. 1990 ก่อตั้งคณะกรรมการเมืองอย่างกึ่ง หรือ YCDC ขึ้นภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายการพัฒนาเมืองอย่างกึ่งอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1990 มาจนถึงปัจจุบัน

2.6.2 ปี ค.ศ. 1991 จัดระเบียบพื้นที่สลัม รื้อถอนที่อยู่อาศัยรกร้างที่ดิน ส่งผลให้ประชาชนต้องย้ายไปอยู่อาศัยนอกเมือง จัดสร้างบ้านพักสวัสดิการ

2.6.3 ปี ค.ศ. 2005 เมืองอย่างกึ่งถูกลดบทบาทเมืองหลวง โดยรัฐบาลพม่าได้ย้ายเมืองหลวงใหม่ ไปยังเมืองเนปยีดอ

2.6.4 ปี ค.ศ. 2013 องค์การระหว่างประเทศได้เข้ามาลงนามสัญญาช่วยเหลือการพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาทรัพยากรบุคลากรของ YCDC

2.6.5 ปี ค.ศ. 2014 สร้างโครงการพัฒนาเมืองใหม่อย่างกึ่งโดยความร่วมมือกับต่างชาติ

2.6.6 ปี ค.ศ. 2015 รัฐบาลใหม่ได้เข้ามาปรับโครงสร้างการบริหารใหม่ขององค์กร YCDC

สรุปผล

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของเมืองย่างกุ้ง ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ย่างกุ้ง เป็นชื่อเมืองหลวงของสหภาพพม่า หากอาศัยข้อมูลทางประวัติศาสตร์เดิมทีนั้น ย่างกุ้งเคยเป็นเมืองของชาวมอญมาก่อน ที่น่าจะเรียกว่า ตะโก่ง ต่อมาในปี ค.ศ. 1755 พระเจ้าอะลองพญา กษัตริย์พม่า ต้นราชวงศ์คองบอง ยกทัพลงมาปราบมอญทางตอนล่างพอยกทัพถึงตะโก่งซึ่งอยู่เยื้องฝั่งน้ำตรงข้ามเมืองสิริเยม (ทรงตั้งชื่อเมืองนี้ใหม่เป็นภาษาพม่าว่า หยั่งโก่ง หรือ ย่างกุ้ง) เพื่อเอาฤกษ์เอาชัย ขณะนั้นพื้นที่ดังกล่าว เป็นเพียงหมู่บ้านเล็ก ๆ พอตีสิริเยมได้ก็พัฒนาเมืองย่างกุ้งให้เป็น เมืองท่าแทนสิริเยม ย่างกุ้งจึงกลายมาเป็น เมืองท่าศูนย์กลางการค้าทางทะเลของประเทศพม่า ต่อมาในยุคอาณานิคม อังกฤษ ได้ยึดเมืองนี้ไว้ในปี ค.ศ. 1852 จนถึงปีพม่าได้เอกราชในปี ค.ศ. 1948

2. ศึกษาพัฒนาการและกระบวนการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้ง ในช่วง ค.ศ. 1990-2015

ในปี ค.ศ.1990 คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ได้บัญญัติกฎหมายเทศบาลนครย่างกุ้งฉบับปี 1990 ในกฎหมายเลขที่ 11 ฉบับปี 1990 ขึ้น ลงวันที่ ในวันที่ 14 มีนาคม ปี ค.ศ. 1990 ระบุในมาตรา 24 ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาเมืองย่างกุ้งมีหน้าที่ดำเนินการจัดการงานด้วยตนเอง ปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้รับการเห็นจากประธานคณะกรรมการสร้างความสงบแห่งชาติ ในปี ค.ศ. 2011 เป็นช่วงที่เมียนมาได้เปิดประเทศจัดให้มีการเลือกตั้งเปลี่ยนระบอบการปกครองไปสู่ประชาธิปไตยกึ่งพลเรือน ได้ปรับโครงสร้างสถาบันการปกครองท้องถิ่นทั่วประเทศ แต่ยังคงรวมอำนาจไว้ศูนย์กลางคงเดิมยกเว้นการปกครองของเทศบาลที่ได้มีการจัดตั้งองค์กรกิจการเพื่อการพัฒนา ในแต่ละภาคและรัฐในการกำกับดูแลกันเอง ต่อมาในปี ค.ศ. 2015 เมียนมาได้จัดให้มีการเลือกตั้งครั้งใหญ่อีกครั้ง และถูกปกครองด้วยผู้นำประชาธิปไตยพลเรือน ในยุคนีกรอบงานของคณะ

กรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนได้เปลี่ยนไปมาก เนื่องจากรัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานร่วมในส่วนของการจัดการของหน่วยงาน และปรับเปลี่ยนโครงสร้างคณะกรรมการ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของบทบาทคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน คณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (YCDC) มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้ กำหนดร่างนโยบายการใช้ที่ดิน การสร้างและบำรุงรักษาสวนสาธารณะ จัดหาที่จอดรถ ลดความแออัดของการจราจร บริหารตลาด ออกระเบียบควบคุมและดูแลเกี่ยวกับเนื้อสัตว์และสัตว์เลี้ยง คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและจัดการของเสีย ควบคุมและออกใบอนุญาตสำหรับเรือ ออกใบอนุญาตและควบคุมคลังสินค้า ป้องกันภัยจากภัยธรรมชาติ ออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะที่เคลื่อนที่ช้า จัดหาระบบน้ำ สุขาภิบาล ควบคุมสุสาน และปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเบื้องต้น โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้ แผนด้านการคมนาคมภายในเมืองเครือข่ายถนน-รถไฟ แผนด้านท่าเรือและการส่งสินค้า แผนด้านระบบจ่ายน้ำ แผนด้านระบบคลองระบายน้ำและห้องน้ำ แผนด้านการจ่ายกระแสไฟฟ้า แผนโครงการพัฒนาการจัดการด้าน แผนด้านการติดต่อสื่อสาร แผนด้านการพัฒนาเมืองและส่วนของการบริหาร แผนโครงการพัฒนาชาวเมืองอย่างยั่งยืน เป้าหมาย คณะกรรมการการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนจึงได้มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานดังต่อไปนี้ คุ้มครองผลกระทบในชีวิตของคนในพื้นที่เกี่ยวกับที่ดิน แก้ไขความลำบากยากจนที่เกิดขึ้นต่อชีวิตประชาชน ก่อสร้างโครงการขยายเมืองใหม่อย่างยั่งยืน พัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม เพื่อให้ร่วมระดมความคิดทำโครงการเมืองใหม่อย่างยั่งยืนให้มีความทันสมัยเท่าเทียมนานาชาติ

การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนตั้งแต่ ค.ศ. 1990 – 2015 ส่งผลให้เมืองได้รับการพัฒนา ดังนี้ ปี ค.ศ. 1990 ก่อตั้ง

คณะกรรมการเมืองอย่างกึ่ง หรือ YCDC เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1990 ปี ค.ศ. 1991 จัดระเบียบพื้นที่สลัม รื้อถอนที่อยู่อาศัยรูก้าที่ดิน จัดสร้างบ้านพักสวัสดิการ ปี ค.ศ. 2005 รัฐบาลพม่าได้ย้ายเมืองหลวงใหม่ ไปยังเมืองเนปีดอ ปี ค.ศ. 2013 องค์การระหว่างประเทศได้เข้ามาลงนามสัญญาช่วยเหลือการพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ ปี ค.ศ. 2014 สร้างโครงการพัฒนาเมืองใหม่อย่างกึ่ง ปี ค.ศ. 2015 รัฐบาลใหม่ได้เข้ามาปรับโครงสร้างการบริหารใหม่ขององค์กร YCDC

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยด้านกระบวนการกลายเป็นเมืองพบว่ากระบวนการกลายเป็นเมืองของเมืองอย่างกึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศ คือมีการเคลื่อนย้ายประชาชนเปลี่ยนจากชุมชนขนาดเล็กกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ เปลี่ยนจากชนบทกลายเป็นเมือง รวมไปถึงยังมีอำนาจปกครองตนเอง โดยรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล และท้ายที่สุดนี้สามารถกล่าวได้ว่า การเกิดขึ้นและการเจริญของสังคมเมืองสมัยใหม่นั้นมีความสัมพันธ์กับการเข้าสู่สภาพสังคมอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี ธาดาเศวร์ (2548) ในงานวิจัยเรื่อง กระบวนการกลายเป็นเมืองและความเป็นชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ว่าชุมชนตำบลบางหลวงในอดีตนั้น เคยเป็นเมืองเก่าในยุคสมัยพระเจ้าอู่ทอง ในรัชกาลที่ 5 ได้ประกาศให้ยกสถานะเป็นตำบลบางหลวงจนมาถึงปัจจุบัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2427 ได้พบว่ามีคนจีน คนไทย คนลาวโซ่ง และญวนอพยพเข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานในบริเวณตำบลบางหลวง ทำให้ชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่หนาแน่นมากขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย และได้มีการก่อตั้งตลาดบางหลวงขึ้น กระทั่งปี พ.ศ. 2499 ชุมชนตำบลบางหลวงได้ถูกยกฐานะขึ้นเป็นสุขาภิบาลตำบลบางหลวง มีการพัฒนาเกิดสาธารณูปโภคในชุมชนบางหลวงเริ่มในปี พ.ศ. 2504 ได้มีไฟฟ้าใช้ ต่อมาปี พ.ศ. 2514 ได้มีน้ำประปาใช้ จากนั้นในปี พ.ศ. 2518 ได้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญขึ้นในชุมชน กล่าวคือ นายทุนจากจังหวัดนครปฐมได้เข้ามาซื้อที่ดินในพื้นที่ ปัจจุบันตำบลบางหลวงได้ถูกยกฐานะให้เป็นเทศบาลตำบลบางหลวง เมื่อปี พ.ศ. 2542 ในส่วนของการพัฒนาชุมชนนั้น จะมีทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนายกเทศบาลตำบลทำหน้าที่ดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาปรับปรุงและแก้ไขพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้กระบวนการกลายเป็นเมืองยังสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมวัฒนธรรม เนื่องจากความเป็นเมืองเป็นแนวโน้มที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กล่าวคือ เมื่อเมืองก้าวเข้าสู่สภาพสังคมสมัยใหม่ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมเมืองพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกข้าวกลายเป็นถูกทำเป็นสิ่งปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ทำให้เมืองกลายเป็นแหล่งรวมประชากรที่หลากหลายทั้งในด้านอาชีพ เชื้อชาติ ธรรมเนียม ความคิด วิถีชีวิต ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคมหรือรูปแบบของความสัมพันธ์หรือการปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ชาวเมืองที่อยู่อาศัยในละแวกเดียวกันมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันที่ลดน้อยลง นอกจากนี้ยังรวมถึงปัญหาทางสังคมว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอีกด้วย ดังนั้น กระบวนการกลายเป็นเมืองจึงเป็นกระบวนการชนิดหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นในแง่ของการมีประโยชน์และผลกระทบไปพร้อม ๆ กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ โยธิน แสงวดี และคณะ (2550) ในงานวิจัยเรื่อง การเติบโตของเมืองชุมทาง: กรณีวิเคราะห์อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าอำเภอนางรองแต่เดิมนั้นเคยเป็นหัวเมืองใหญ่มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในอดีตพื้นที่ในภาพรวมทั้งหมด ล้วนเป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลา อาหาร ต่อมาได้รับการจัดตั้งให้เป็นอำเภอ เมื่อปี พ.ศ. 2435 ต่อมาความเจริญของเมืองนางรองได้เพิ่มขึ้นหลังจากที่รัฐมีนโยบายสร้างถนนมิตรภาพเพื่อประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2509 ซึ่งเป็นถนนที่เชื่อมการคมนาคมทางบกระหว่างจังหวัดภาคอีสานตอนใต้กับกรุงเทพมหานคร ถนนสายนี้ผ่านอำเภอนางรอง จึงมีผลให้ตลาดนางรองเปลี่ยนสภาพเป็นชุมทางคมนาคมทางบก เป็นจุดพักรถ

โดยสาร ศูนย์กลางการค้าขาย เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา และเป็นทางผ่านไปสู่จังหวัดอื่น ๆ อีกหลายจังหวัดในภาคอีสาน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ประชากรจากจังหวัดอื่น ๆ ย้ายถิ่นสู่อำเภอนางรองเพื่อประกอบอาชีพ การขยายตัวของชุมชนหนาแน่นขึ้น เกิดจากการกำหนดนโยบายให้เป็นไปตามแผนการสร้างเมือง คือ เมื่อต้องการให้เกิดการกระจายตัวและขยายความเจริญ ต้องมีการวางแผนการสร้างเมืองและกำหนดผังเมือง โดยใช้ถนนและไฟฟ้าเป็นสาธารณูปโภคเป็นหลักที่นำไปสู่การขยายตัวชุมชนออกไปสู่พื้นที่ใกล้เคียง สภาพสังคมของอำเภอนางรองในอดีตที่เคยเป็นสังคมพื้นที่ไร่นา มีการเพาะปลูกพืชเพื่อการกสิกรรมได้เปลี่ยนสภาพเป็นสังคมเมือง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการทำศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ในการศึกษาเกี่ยวกับเมืองอย่างยั่งยืนครั้งต่อไปควรทำการศึกษาด้านองค์การชุมชนในการมีบทบาทร่วมมือกับรัฐในการพัฒนาให้เกิดเมืองสีเขียว
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและผลกระทบจากการพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ ของเมืองหลวงในประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีพื้นฐานทางสังคมใกล้เคียงกัน

บรรณานุกรม

- โยธิน แสงดี และคณะ. (2550). *การเติบโตของเมืองชุมทาง: กรณีวิเคราะห์
อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและ
สังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วริศรา ภาณุวัฒน์. (2557). *เมืองพม่าน่าลงทุนที่สุด*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วิรัช นิยมธรรม และอรนุช นิยมธรรม. (2551). *เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมพม่า*.
พิษณุโลก: ศูนย์พม่าศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วันดี ธาดาเศวาร์. (2548). *กระบวนการกลายเป็นเมืองและความเป็นชุมชน :
กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม)
- Bissinger, Jared. (2016). *Local Economic Governance in Myanmar*.
Yangon: The Asia Foundation.
- Yangon City Development Committee. (1999). *Yangon: Green City of
Grace*. Yangon: Yangon Press.
- Yangon City Development Committee. (2014). *Facts about YCDC*.
Yangon: Yangon City Development Committee Office.

